

Del 1 og Del 2 vektes likt (50/50). Begge delene må være bestått.

DEL I: KVALITATIV METODE

OPPGAVE 1

Relevant pensum for denne oppgaven er Ringdal (2013), kapitel 2.

Dette er en noe åpen oppgave, hvor kandidaten selv må ta noen valg i forbindelse med sin besvarelse. Kandidaten skal vise innsikt i styrker og utfordringer ved å benytte metodene observasjon, intervju, spørreskjema og akselerometer for å måle/forstå fysisk aktivitet.

Her skal man for eksempel forvente at kandidaten reflekterer over at valget av en innsamlingsmetode kan gi informasjon som en annen innsamlingsmetode ikke kan gi, og visa versa.

Her kommer noen eksempler på styrker og utfordringer ved de ulike metodene, som kandidatene kan vise til i sine besvarelser. Ved å for eksempel velge observasjon som metode for å måle/forstå fysisk aktivitet, så vil man kunne si noe om den fysiske aktiviteten som foregår, samt konteksten den fysiske aktiviteten foregår i. Man kan observere atferd, relasjoner og strukturer som kanskje ikke ville kommet like godt frem i et intervju (eller i et spørreskjema). Men ved et intervju så vil man kunne gå i dybden på individets forståelse/opplevelse av aktiviteten og konteksten, noe man ikke ville fått gjennom en observasjon. Kandidaten kan også reflektere over hvordan informantene kan bli ulikt påvirket av å bli observert/intervjuet, samt hvordan valget av metode vil påvirke rollen som forsker.

Ved å benytte spørreskjema så kan man samle data på store populasjonsutvalg, noe man ikke kan gjøre ved bruk av intervju og observasjon. Talldata fra spørreskjema (survey) vil kunne si noe om status (for eksempel fysisk aktivitetsnivå) og hvordan ulike forhold (individuelle og strukturelle) henger sammen. Spørreskjema gir derimot ikke noen nærhet til informanten eller konteksten. Noen utfordringer ved spørreskjemaet kan være at informanten misforstår spørsmålet eller ikke husker nyansene det spørres om. På samme måte som spørreskjemaet, så gir akselerometeret talldata og kan benyttes i store populasjonsutvalg. Akselerometeret gir veldig nyansert informasjon om fysisk aktivitet, men har samtidig sine utfordringer. Det over- og underrapporterer for eksempel visse typer aktiviteter, samtidig som at informanten kan bli påvirket av å gå med en slik måler.

Man kan også reflektere over hvor subjektiv og objektiv de ulike metodene er. Ta for eksempel akselerometeret. En slik måler sies å være et objektivt mål på fysisk aktivitet. Men når man som forsker kan ta mange ulike valg i sin behandling og analyse av data, basert på erfaring, forståelse og motiv, kan man da si at det er et objektivt mål? Kandidaten kan også vise en forståelse av det ofte kan være en fordel å kombinere metoder, som for eksempel akselerometer og observasjon.

I tillegg skal kandidaten drøfte metodene i lys av minst et av de tre vitenskapsteoretiske perspektivene: logisk positivisme, kritisk rasjonalisme og sosial konstruktivism. Dette med utgangspunkt i pensum (Ringdal, 2013, kap.2). Jo færre perspektiver kandidaten velger å benytte, jo mer dybdekunnskap må man kunne forvente av kandidaten. En grei besvarelse vil

være å vise kjennskap til den/de perspektivene som kandidaten velger å fokusere på. I en bra besvarelse så må kandidaten i tillegg se de fire metodene i lys av den/de valgte vitenskapsteoretiske perspektivene.

OPPGAVE 2

En bra besvarelse bør på en oversiktlig måte kunne forklare de tre kvalitative begrepene i oppgave 2a-2c. Det er en styrke ved en besvarelse dersom kandidaten klarer å eksemplifisere i tillegg til forklaringen av selve begrepet. Relevant pensum for denne oppgaven er Tjora (2017).

Oppgave 2a – «Hvorfor argumenter Tjora for å benytte begrepet datagenerering istedenfor datainnsamling?»

Datagenerering – arbeidet med «å samle inn» data. Her må kandidaten ha fått med seg at Tjora konsekvent bruker begrepet «generering» i stedet for «innsamling» for å presisere at empiriske data ikke finnes «der ute» i utgangspunktet, men konstrueres ved forskningen. Det er en styrke dersom kandidaten klarer å eksemplifisere dette.

Oppgave 2b – «Hva mener Tjora med en Interaktiv observasjonsrolle? Reflekter kort over styrker og utfordringer ved en slik observasjonsrolle».

Her må kandidaten vise innsikt i hva interaktiv observasjonsrolle er for noe - en observasjon hvor observatører og deltakerne er åpne (synlig og tilgjengelige) for hverandre, slik at det vil være en grad av interaksjon mellom dem. Denne interaksjonen kan i ulike grader være aktiv eller passiv, eksplisitt eller subtil. Begrepet er introdusert og drøftet på forelesning om observasjon. Det er en styrke dersom kandidaten klarer å reflektere over dette valget av observasjonsrolle (styrker/utfordringer ved å velge en interaktiv observasjonsrolle).

Oppgave 2c – «Drøft kvalitativ forskning og generaliserbarhet (Tjora 2017: Naturalistisk generalisering, moderat generalisering og konseptuell generalisering).»

Her må kandidaten i første omgang vise kjennskap til og reflektere over generaliserbarhet i kvalitativ forskning. Her bør kandidaten ha fått med seg at det ifølge Tjora som oftest er små krav og diffuse forventninger til generaliserbarhet i kvalitativ forskning – nesten unnskyldende («men dette kan jo ikke generaliseres»). Kandidaten kan her også vise kjennskap til Tjoras` begreper (naturalistisk generalisering, moderat generalisering og konseptuell generalisering) og benytte disse i refleksjonen omkring generaliserbarhet.

Naturalistisk generalisering: detaljene i et case gjør leseren selv i stand til å vurdere hvorvidt funnene vil ha gyldighet

Konseptuell generalisering: generalisering ved utvikling og presentasjon av konsepter (for eksempel typologier) og teorier som vil ha relevans for andre tilfeller enn det/dem som er studert

Moderat generalisering: forskeren må beskrive for hvilke situasjoner (tider, steder, kontekster og andre variasjoner) resultatene vil kunne være gyldige.

DEL 2: KVANTITATIV METODE

OPPGAVE 1

Den roterte faktorløsningen viser at de 16 variablene lader på 5 komponenter/faktorer, med relativt sterke faktorladninger. Løsningen støttes av en akseptabel KMO=0.76. Kandidaten må være i stand til å utarbeide passende navn til de fem faktorene (ved hjelp av vedlagt spørreskjema). Kandidaten kan fint benytte andre terminologier enn de som er foreslått nedenfor, såfremt det gjenspeiler det de 5 faktorene måler (spør om i spørreskjemaet)

Factor 1: Variablene omhandler motiv knyttet til *idrett/prestasjon/konkurranse*.

Factor 2: Variablene omhandler motiv knyttet til *helse*

Factor 3: Variablene omhandler motiv knyttet til *utseendet*

Factor 4: Variablene omhandler motiv knyttet til *det å være sosial*

Factor 5: Variablen omhandler motiv knyttet til *trivsel*

OPPGAVE 2

Test av reliabilitet for sp11c, sp11j, sp11k, sp11l, sp11m viser cronbach alpha = 0.86. Her skal det telle positivt at kandidaten nevner at sp11m kan fjernes for å oppnå høyere cronbach alpha (alpha if item deleted).

Test av reliabilitet for sp11a, sp11e, sp11n, sp11o, sp11p viser cronbach alpha = 0.82. Her skal det telle positivt at kandidaten nevner at man ikke klarer å oppnå høyere cronbach alpha ved å fjerne noen av variablene (alpha if item deleted).

Test av reliabilitet for sp11f, sp11g, sp11h viser cronbach alpha = 0.70. Her skal det telle positivt at kandidaten nevner at cronbach alpha så vidt tilfredsstillende grensen på 0.7 og at man ved å fjerne sp11g kunne oppnådd en høyere cronbach alpha (alpha if item deleted).

Den mest opplagte løsningen er å argumentere for å slå sammen til tre sammensatte mål på grunnlag av validiteten i spørsmålene (spørsmålsformuleringene), høy KMO, tydelig faktorløsning og akseptabel reliabilitet. Men det er ikke feil å argumentere for at man evt. kan ta ut sp11m og sp11g fra sine respektive faktorløsninger, med utgangspunkt i alpha if item deleted.

OPPGAVE 3

Her må kandidaten kunne identifisere kjønn som en variabel på nominalnivå og trener i idrettslag som en variabel på ordinalnivå. Kandidaten må være i stand til å fortolke prosenteringen i tabellen. Kandidaten skal være i stand til å se at menn trener hyppigere i idretten enn kvinner. Kandidaten skal kunne fortolke kjikvadratstesten - at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom kjønn og idrettsdeltagelse ($p < 0.05$). Videre så må

kandidaten fortolke korrekt korrelasjonsmål, som i dette tilfellet er Cramers V siden det laveste målnivået i krysstabellen er nominalnivå. Cramers V sier kun noe om styrke og ut ifra Ringdal så er styrken i denne korrelasjonen «svak-moderat» (0.23).

OPPGAVE 4

- a) Kandidaten må kunne se at korrelasjonen mellom kjønn og idrett er statistisk signifikant og siden Pearsons R er positiv, så betyr det her at menn trener hyppigere i idretten enn kvinner. Korrelasjonen er derimot kun svak-moderat (0.20). Korrelasjonen mellom kjønn og treningssenter er ikke statistisk signifikant - om man er kvinne eller mann har ingen betydning for hvor hyppig man trener på treningssenter. Siden oppgaveteksten her er litt uklar, så kan det være at noen også har fortolket korrelasjonen mellom idrettsdeltagelse og hvor hyppig man trener på treningssenter. Dette skal ikke kandidaten trekkes for.
- b) Her bør kandidaten kunne se at deltagelse i idretten korrelerer positivt med motivene idrett/konkurrans (factor1), det å være sosial (factor4) og trivsel (factor5). I tillegg så korrelerer deltagelse i idretten negativt med motivene helse (factor2) og utseendet (factor3).
- c) Her bør kandidaten kunne se at hvor hyppig man trener på treningssenter korrelerer positivt med motivene helse (factor2) og utseendet (factor3). Videre så bør kandidaten se at idrett/konkurrans (factor1) og det å være sosial (factor4) korrelerer negativt med hvor hyppig man trener på treningssenter. Trivsel (factor5) korrelerer ikke med treningssenter (ikke statistisk signifikant).

OPPGAVE 5

- a) Modellen som helhet: Det er 246 respondenter med i modellen. F-testen viser at modellen er god – at den er statistisk signifikant. R square viser at de uavhengige variablene forklarer 42.7% av variansen i den avhengige variabelen idrettsdeltagelse.
- b) Kjønn er ikke statistisk signifikant. Om du er mann eller kvinne har ingen betydning for hvor man ofte trener i idretten.
- c) Fysisk aktivitet er statistisk signifikant og har en positiv regresjonskoeffisient (0.77). Det betyr at det er en lineær sammenheng mellom fysisk aktivitet og idrettsdeltagelse, som viser at jo høyere man scorer på fysisk aktivitet, jo oftere trener man i idretten ($p < 0.05$).
- d) Trener på treningssenter er statistisk signifikant og har en positiv regresjonskoeffisient (0.75). Men her det viktig at kandidaten har merket seg at det er inkludert et andregradsledd med treningssenter (Tr_senter). Siden andregradsleddet er statistisk signifikant, så er det er kurvelineær sammenheng og ikke en lineær sammenheng. Selve fortolkningen av andregradsleddet er i oppgave 5f.
- e) Her må kandidaten se at det er en statistisk signifikant lineær sammenheng mellom motivet idrett/konkurrans og idrettsdeltagelse ($p < 0.05$), samt det å være sosial og idrettsdeltagelse ($p < 0.05$). Motivene helse, utseendet og trivsel er ikke statistisk signifikant.

- f) Andregradsleddet med treningssenter er statistisk signifikant. Det betyr at det er en kurvelineær sammenheng mellom trener på treningssenter og idrettsdeltagelse. Ved hjelp av tabell 7 og figur 1 så bør kandidaten kunne se at trener på treningssenter har en positiv effekt (sammenheng) med idrettsdeltagelse før den knekker og får en negativ effekt. Når man øker fra å ikke trene til å trene litt på treningssenter så øker også idrettsdeltagelsen. Men når treningshyppigheten på treningssenter kommer opp til en viss mengde, så reduseres idrettsdeltakelsen.

OPPGAVE 6

- a) Kjønn er ikke statistisk signifikant. Om man er mann eller kvinne har ingen betydning for hvor hyppig man trener på treningssenter.
- b) Fysisk aktivitet er statistisk signifikant ($p < 0.05$) og har en oddratio (OR) på 4.3. For hver enhet man øker på fysisk aktivitet (FYSAKT), så øker oddsen med 330% $((4.3 - 1) * 100)$ for at man «trener svært mye på treningssenter». Det betyr, jo mer fysisk aktiv man er, jo høyere er oddsen for at man «trener svært mye på treningssenter».
- c) Idrettsdeltagelse (Idrett) er statistisk signifikant ($p < 0.05$). OR er på 0.7, som vil si at for hver enhets økning i idrettsdeltagelse så går oddsen ned med 30% $((0.7 - 1) * 100)$ for at man «trener svært mye på treningssenter».
- d) Motivet «helse» er statistisk signifikant ($p < 0.05$). OR er på 2.1, som vil si at for hver enhets økning på motivet helse (jo viktigere motivet helse er for en person), så øker oddsen med 110% $((2.1 - 1) * 100)$ for at man «trener svært mye på treningssenter». Motivene "idrett/prestasjon/konkurrans", «utseendet», «å være sosial» og «trivsel» er ikke statistisk signifikant og har derfor ingen betydning for om man trener svært mye på treningssenter eller ikke.
- e) Her må kandidaten være i stand til å se at samspillsleddet ikke er statistisk signifikant, som betyr at idrettsdeltagelse ikke slår ut ulikt for menn og kvinner på hvor hyppig man trener på treningssenter.